T003 A HÀM III 65-Kinh Ô Điểu Dụ

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

65. KINH OÂ ÑIEÅU DUÏ1

Toâi nghe nhö vaày: Moät thôøi, Phaät du hoùa taïi thaønh Vöông xaù, trong röøng Truùc, vöôøn Ca-lan-ña. Baáy giôø Theá Toân noùi vôùi caùc Tyø-kheo: “Thuôû xöa, khi Chuyeån luaân vöông muoán thöû chaâu baùu, lieàn cho taäp trung boán loaïi quaân laø quaân voi, quaân ngöïa, quaân xe vaø quaân boä. Sau khi taäp trung xong, vaøo luùc ñeâm toái, cho döïng caây traøng phan cao vaø ñaët haït chaâu treân ñoù. Ra ñeán ngoaøi vieân quaùn, aùnh saùng cuûa minh chaâu soi saùng caû boán loaïi quaân. AÙnh saùng aáy chieáu xa nöûa do-dieân. “Baáy giôø coù Phaïm chí nghó raèng: ‘Ta neân ñeán xem Chuyeån luaân vöông vaø boán loaïi quaân, nhìn ngaém haït chaâu löu ly’. Phaïm chí laïi nghó: ‘Thoâi, haõy boû qua vieäc muoán thaáy Chuyeån luaân vöông vaø boán loaïi quaân, nhìn ngaém haït chaâu löu ly, ta neân ñeán khoaûng röøng kia’. “Nghó xong, Phaïm chí lieàn ñeán khu röøng. Sau khi ñeán nôi, vaøo trong röøng, Phaïm chí ñeán ngoài döôùi moät goác caây. Ngoài chöa bao laâu, coù moät con raùi caù2 ñi ñeán. Phaïm chí troâng thaáy, hoûi: “Xin chaøo Raùi caù! Ngöôi töø ñaâu ñeán vaø muoán ñi ñaâu?” Ñaùp: “Thöa Phaïm chí, hoà aáy tröôùc kia traøn ñaày maïch nöôùc trong, coù nhieàu ngoù sen, hoa vaø caù, ruøa. Tröôùc ñaây toâi ôû ñoù; nhöng nay noù khoâ rang. Phaïm chí neân bieát, toâi muoán boû ñi, vaøo soâng lôùn kia. Toâi nay muoán ñi; chæ sôï loaøi ngöôøi.” Con raùi caù kia sau khi chuyeän troø vôùi Phaïm chí xong, lieàn boû ñi. Phaïm chí vaãn ngoài nhö cuõ. Laïi coù chim cöùu-moä3 ñeán. Phaïm chí troâng thaáy, lieàn noùi: “Xin chaøo, Cöùu-moä! Ngöôi töø ñaâu ñeán vaø muoán ñi ñaâu?” Ñaùp: “Thöa Phaïm chí, hoà aáy tröôùc kia traøn ñaày maïch nöôùc trong, coù nhieàu ngoù sen, hoa vaø caù, ruøa. Tröôùc ñaây toâi ôû ñoù; nhöng nay noù khoâ rang. Phaïm chí neân bieát, toâi muoán boû ñi, ñeán truù nguï ôû choã coù nhieàu xaùc traâu cheát kia, hoaëc ôû choã coù löøa cheát, nhieàu xaùc ngöôøi cheát. Hoâm nay toâi muoán ñi, nhöng chæ sôï loaøi ngöôøi.” Chim cöùu-moä aáy noùi chuyeän vôùi Phaïm chí nhö vaäy roài boû ñi. Phaïm chí vaãn ngoài nhö cuõ. Laïi coù keân keân4 ñeán. Phaïm chí troâng thaáy, lieàn hoûi: “Xin chaøo Keân keân! Ngöôi töø ñaâu laïi vaø muoán ñi ñaâu?”

1.
Baûn Haùn, quyeån 13. Khoâng thaáy Paøli töông ñöông.
2.
Thaùt thuù
3.
Cöùu-moä ñieåu khoâng roõ chim gì.
4.
Thöùu ñieåu
Ñaùp: “Thöa Phaïm chí, toâi töø moä lôùn naøy ñeán moä lôùn khaùc, gieát haïi xong roài ñeán ñaây. Nay toâi muoán aên thòt voi cheát, ngöïa cheát, traâu cheát, ngöôøi

cheát. Toâi nay muoán ñi; nhöng chæ sôï loaøi ngöôøi.” Keân keân noùi chuyeän vôùi Phaïm chí nhö vaäy roài boû ñi. Phaïm chí vaãn ngoài nhö cuõ. Laïi coù chim aên baõ5 laïi ñeán. Phaïm chí troâng thaáy lieàn hoûi: “Xin chaøo AÊn baõ. Ngöôi töø ñaâu ñeán vaø muoán ñi ñaâu?” Ñaùp: “Thöa Phaïm chí, oâng coù thaáy Keân keân vöøa ñi ñeán ñaây khoâng? Toâi aên caùi maø noù nhaû ra. Nay toâi muoán ñi nhöng chæ sôï loaøi ngöôøi. Chim aên baõ aáy noùi chuyeän vôùi Phaïm chí nhö vaäy roài boû ñi. Phaïm chí vaãn ngoài nhö cuõ. Laïi coù con soùi6 ñeán. Phaïm chí troâng thaáy roài laïi hoûi: “Xin chaøo Soùi! Ngöôi töø ñaâu laïi vaø muoán ñi ñaâu?” Ñaùp: “Thöa Phaïm chí, toâi töø suoái saâu naøy ñeán suoái saâu khaùc, töø buïi raäm naøy ñeán buïi raäm khaùc, töø choã heûo laùnh naøy ñeán choã heûo laùnh khaùc. Nay toâi muoán aên thòt voi cheát, thòt ngöïa cheát, thòt traâu cheát. Baây giôø toâi muoán ñi nhöng chæ sôï loaøi ngöôøi. Soùi noùi chuyeän vôùi Phaïm chí nhö vaäy roài boû ñi. Phaïm chí vaãn ngoài nhö cuõ. Laïi coù con quaï7 ñeán, troâng thaáy, Phaïm chí lieàn hoûi: “Xin chaøo Quaï. Ngöôi töø ñaâu ñeán vaø muoán ñi ñaâu?” Ñaùp: “Naøy Phaïm chí, oâng traùn cöùng, si cuoàng; sao laïi hoûi toâi töø ñaâu ñeán vaø muoán ñi ñaâu?” Con quaï maéng vaøo maët Phaïm chí roài boû ñi. Phaïm chí vaãn ngoài nhö cuõ. Laïi coù con ñöôøi öôi8 ñeán, Phaïm chí troâng thaáy lieàn hoûi: “Xin chaøo Ñöôøi öôi! Ngöôi töø ñaâu ñeán vaø muoán ñi ñaâu?” Ñaùp: “Thöa Phaïm chí, toâi töø vöôøn naøy ñeán vöôøn khaùc, töø ñeàn mieáu9 naøy ñeán ñeàn mieáu khaùc, töø röøng naøy ñeán röøng khaùc; uoáng nöôùc suoái trong, aên traùi caây toát, roài ñeán ñaây. Nay toâi muoán ñi, khoâng sôï loaøi ngöôøi. Ñöôøi öôi noùi chuyeän cuøng Phaïm chí nhö vaäy roài boû ñi. Phaät baûo caùc Tyø-kheo: “Ta noùi caùc thí duï aáy laø muoán caùc ngöôi hieåu roõ nghóa. Caùc ngöôi neân bieát, noùi caùc thöù duï aáy nhö theá, coù nghóa cuûa noù. “Baây giôø, con thuù raùi caù noùi chuyeän vôùi Phaïm chí nhö vaäy roài boû ñi, Ta noùi thí duï naøy coù nghóa nhö theá naøo? Giaû söû coù Tyø-kheo naøo nöông vaøo thoân aáp maø soáng10. Vaøo buoåi saùng sôùm, Tyø-kheo mang y oâm baùt vaøo thoân khaát thöïc maø khoâng thuû hoä thaân, khoâng thuû hoä caùc caên, khoâng an truï chaùnh nieäm, nhöng vò aáy laïi thuyeát phaùp; nhöõng phaùp hoaëc

5.
Thöïc thoå ñieåu chim aên ñoà (do thuù khaùc) oùi ra.
6.
Saøi thuù
7.
OÂ ñieåu
8.
Tinh tinh thuù
9.
Nguyeân Haùn: quaùn
10.
Y thoân aáp haønh traùi vôùi haønh ö voâ söï Xem cht.15, kinh soá 26. Paøli, coù leõ gaømantaviharì.

do Phaät thuyeát, hoaëc do Thanh vaên thuyeát. Nhôø ñoù vò aáy ñöôïc lôïi, nhö ñöôïc aùo chaên, ñoà aên, thöùc uoáng, giöôøng neäm, thuoác thang, ñaày ñuû caùc nhu caàu cho söï soáng. Sau khi ñöôïc lôïi, vò aáy caøng ñaém tröôùc xuùc chaïm meàm maïi11, khoâng thaáy tai hoïa, khoâng theå xaû boû, maëc tình söû duïng. Tyø-kheo aáy thöïc haønh aùc giôùi, thaønh töïu aùc phaùp, ñöùng saùt bôø meù, trôû neân teä maït, huû baïi, khoâng phaûi phaïm haïnh maø töï xöng laø phaïm haïnh, khoâng phaûi Sa-moân maø töï xöng laø Sa-moân. Cuõng nhö Phaïm chí thaáy raùi caù roài hoûi: 'Xin chaøo Raùi caù! Ngöôi töø ñaâu laïi vaø muoán ñi ñaâu?' Ñaùp: 'Thöa Phaïm chí, hoà aáy tröôùc kia traøn ñaày maïch nöôùc trong, coù nhieàu ngoù sen, nhieàu hoa vaø caù, ruøa. Tröôùc toâi ôû ñoù nhöng nay khoâ rang. Phaïm chí neân bieát, toâi muoán boû ñi vaøo soâng lôùn kia. Giôø toâi muoán ñi, chæ sôï loaøi ngöôøi'. Ta noùi, Tyø-kheo aáy cuõng laïi nhö theá, rôi vaøo trong phaùp aùc, baát thieän, oâ ueá, taïo goác reã cuûa söï höõu trong töông lai, taïo nhaân khoå baùo, phieàn nhieät cuûa sanh, giaø, beänh, cheát. Cho neân, Tyø-kheo chôù soáng nhö con raùi caù, chôù nöông vaøo phi phaùp ñeå baûo toàn söï soáng. Haõy tònh hoùa thaân haønh, tònh hoùa khaåu haønh vaø tònh hoùa yù haønh, an truù nôi voâ söï, khoaùc y phaán taûo, thöôøng haønh khaát thöïc, thöù lôùp khaát thöïc, thieåu duïc tri tuùc, öa soáng vieãn ly maø tu taäp tinh caàn, an truï nôi chaùnh nieäm, chaùnh trí, chaùnh ñònh, chaùnh tueä, thöôøng neân vieãn ly. Neân hoïc nhö vaäy. "Luùc chim cöùu-moä ñeán noùi chuyeän vôùi Phaïm chí nhö vaäy roài boû ñi. Ta noùi thí duï naøy coù nghóa nhö theá naøo? Giaû söû coù Tyø-kheo naøo nöông vaøo thoân aáp maø soáng. Vaøo buoåi saùng sôùm, Tyø-kheo mang y oâm baùt vaøo thoân khaát thöïc maø khoâng thuû hoä thaân, khoâng thuû hoä caùc caên, khoâng an truù chaùnh nieäm, nhöng vò aáy laïi vaøo nhaø ngöôøi maø thuyeát phaùp; nhöõng phaùp hoaëc do Phaät thuyeát, hoaëc do Thanh vaên thuyeát. Nhôø ñoù vò aáy ñöôïc lôïi, nhö ñöôïc aùo chaên, ñoà aên, thöùc uoáng, giöôøng neäm, thuoác thang, ñaày ñuû caùc nhu caàu cho söï soáng. Sau khi ñöôïc lôïi, vò aáy caøng ñaém tröôùc xuùc chaïm meàm maïi, khoâng thaáy tai hoïa, khoâng theå xaû boû, maëc tình xöû duïng. Tyø-kheo aáy thöïc haønh aùc giôùi, thaønh töïu aùc phaùp, ñöùng saùt bôø meù, trôû neân teä maït, huû baïi, khoâng phaûi phaïm haïnh maø töï xöng laø phaïm haïnh, khoâng phaûi Sa-moân maø töï xöng laø Sa-moân. Cuõng nhö Phaïm chí thaáy cöùu-moä roài hoûi: 'Xin chaøo Cöùu-moä! Ngöôi töø ñaâu laïi vaø muoán ñi ñaâu?' Ñaùp: 'Thöa Phaïm chí, hoà aáy tröôùc kia traøn ñaày maïch nöôùc trong, coù nhieàu ngoù sen, hoa vaø caù, ruøa. Tröôùc ñaây toâi ôû ñoù; nhöng nay noù khoâ rang. Phaïm chí neân bieát, toâi muoán boû ñi, ñeán truù nguï ôû choã coù nhieàu xaùc traâu cheát kia, hoaëc ôû choã coù löøa cheát, nhieàu xaùc ngöôøi cheát. Hoâm nay toâi muoán ñi, nhöng chæ sôï loaøi ngöôøi'. Ta noùi, Tyø- kheo aáy cuõng laïi nhö theá, rôi vaøo trong phaùp aùc, baát thieän, oâ ueá, taïo goác reã cuûa söï höõu trong töông lai, taïo nhaân khoå baùo, phieàn nhieät cuûa sanh, giaø, beänh, cheát. Cho neân, Tyø-kheo chôù soáng nhö con cöùu-moä, chôù nöông vaøo phi phaùp ñeå baûo toàn söï soáng. Haõy tònh hoùa thaân haønh, tònh hoùa khaåu haønh vaø tònh hoùa yù haønh, an truù nôi voâ söï, khoaùc y phaán taûo, thöôøng haønh khaát thöïc, thöù lôùp khaát thöïc, thieåu duïc tri tuùc, öa

soáng vieãn ly maø tu taäp tinh caàn, an truï nôi chaùnh nieäm, chaùnh trí, chaùnh ñònh, chaùnh tueä, thöôøng neân vieãn ly. Neân hoïc nhö vaäy. “Baày keân keân noùi chuyeän vôùi Phaïm chí roài boû ñi. Ta noùi thí duï coù nghóa nhö theá naøo? Giaû söû coù Tyø-kheo naøo nöông vaøo thoân aáp maø soáng. Vaøo buoåi saùng sôùm, Tyø-kheo mang y oâm baùt vaøo thoân khaát thöïc maø khoâng thuû hoä thaân, khoâng thuû hoä caùc caên, khoâng an truù chaùnh nieäm, nhöng vò aáy laïi vaøo nhaø ngöôøi maø thuyeát phaùp; nhöõng phaùp hoaëc do Phaät thuyeát, hoaëc do Thanh vaên thuyeát. Nhôø ñoù vò aáy ñöôïc lôïi, nhö ñöôïc aùo chaên, ñoà aên, thöùc uoáng, giöôøng neäm, thuoác thang, ñaày ñuû caùc nhu caàu cho söï soáng. Sau khi ñöôïc lôïi, vò aáy caøng ñaém tröôùc xuùc chaïm meàm maïi, khoâng thaáy tai hoïa, khoâng theå xaû boû, maëc tình xöû

11. Haùn: xuùc y

duïng. Tyø-kheo aáy thöïc haønh aùc giôùi, thaønh töïu aùc phaùp, ñöùng saùt bôø meù, trôû neân teä maït, huû baïi, khoâng phaûi phaïm haïnh maø töï xöng laø phaïm haïnh, khoâng phaûi Sa-moân maø töï xöng laø Sa-moân. Gioáng nhö Phaïm chí thaáy keân keân roài hoûi: ‘Xin chaøo Keân keân, ngöôi töø ñaâu laïi vaø muoán ñi ñaâu?’ Ñaùp: “Thöa Phaïm chí, toâi töø moä lôùn naøy ñeán moä lôùn khaùc, saùt haïi roài ñeán ñaây. Nay toâi muoán aên thòt voi cheát, thòt ngöïa cheát, thòt traâu cheát, thòt ngöôøi cheát. Baây giôø toâi muoán ñi nhöng chæ sôï loaøi ngöôøi’. Ta noùi thí duï aáy cuõng laïi nhö vaäy. Cho neân Tyø- kheo chôù soáng nhö keân keân, chôù nöông vaøo phi phaùp ñeå baûo toàn söï soáng. Haõy tònh hoùa thaân haønh, tònh hoùa khaåu haønh vaø yù haønh, an truï nôi voâ söï, mang phaán taûo y, thöôøng haønh khaát thöïc, thöù lôùp khaát thöïc, thieåu duïc tri tuùc, öa soáng vieãn ly maø tu taäp tinh caàn, truï laäp chaùnh nieäm, chaùnh trí, chaùnh ñònh, chaùnh tueä, thöôøng neân vieãn ly. Neân hoïc nhö theá. “Baày chim aên baõ kia noùi chuyeän vôùi Phaïm chí roài boû ñi. Ta noùi thí duï aáy coù nghóa nhö theá naøo? Giaû söû coù thaày Tyø-kheo naøo nöông vaøo thoân aáp ñeå soáng. Vaøo luùc saùng sôùm, Tyø-kheo aáy mang y caàm baùt vaøo thoân xoùm khaát thöïc maø khoâng thuû hoä thaân, khoâng thuû hoä yù, khoâng giöõ gìn caùc caên, khoâng an truù chaùnh nieäm. Vò aáy vaøo phoøng Tyø-kheo-ni giaùo hoùa, thuyeát phaùp; nhöõng phaùp hoaëc do Phaät thuyeát, hoaëc do Thanh vaên thuyeát. Tyø-kheo-ni kia vaøo bao nhieâu nhaø khaùc noùi toát noùi xaáu, thoï nhaän phaåm vaät cuûa tín thí roài mang veà cho vò Tyø-kheo aáy. Nhaân ñoù vò Tyø-kheo aáy ñöôïc lôïi, nhö ñöôïc aùo chaên, ñoà aên thöùc uoáng, giöôøng neäm, thuoác thang, ñaày ñuû caùc nhu caàu cho söï soáng. Sau khi ñöôïc lôïi, vò aáy ñaém tröôùc söï xuùc chaïm meàm maïi, khoâng thaáy tai hoïa, khoâng theå xaû boû, maëc tình xöû duïng. Vò Tyø-kheo aáy thöïc haønh aùc giôùi, thaønh töïu aùc phaùp, ñöùng saùt bôø meù, trôû neân teä maït huû baïi, khoâng phaûi phaïm haïnh maø töï xöng laø phaïm haïnh, khoâng phaûi Sa-moân maø töï xöng laø Sa-moân. Gioáng nhö Phaïm chí thaáy chim aên baõ roài hoûi: ‘Xin chaøo AÊn baõ! Ngöôi töø ñaâu laïi vaø muoán ñi ñaâu?’ Ñaùp: ‘Thöa Phaïm chí, oâng thaáy con keân keân vöøa ñi ñoù khoâng? Toâi aên caùi maø noù nhaû ra. Baây giôø toâi muoán ñi nhöng chæ sôï loaøi ngöôøi’. Ta noùi Tyø-kheo aáy cuõng laïi nhö vaäy. Cho neân Tyø-kheo chôù soáng nhö

con chim aên baõ, chôù nöông vaøo phi phaùp ñeå baûo toàn söï soáng. Haõy tònh hoùa thaân haønh vaø tònh hoùa khaåu haønh, yù haønh, an truù nôi voâ söï, mang y phaán taûo, thöôøng haønh khaát thöïc, thöù lôùp khaát thöïc, thieåu duïc tri tuùc, öa soáng vieãn ly maø tu taäp tinh caàn, truù laäp chaùnh nieäm, chaùnh trí, chaùnh ñònh, chaùnh tueä, thöôøng phaûi vieãn ly. Neân hoïc nhö theá. “Baày con soùi noùi chuyeän vôùi Phaïm chí roài boû ñi. Ta noùi ví duï naøy coù nghóa nhö theá naøo? Giaû söû coù moät Tyø-kheo soáng taïi moät thoân ngheøo. Neáu Tyø-kheo bieát trong thoân aáp coù nhieàu baäc trí tueä tinh taán phaïm haïnh thì lieàn traùnh ñi. Neáu bieát trong thoân aáp vaø thaønh quaùch khoâng coù baäc trí tueä tinh taán phaïm haïnh naøo thì ñeán ôû, suoát chín thaùng hoaëc möôøi thaùng. Caùc Tyø-kheo khaùc thaáy lieàn hoûi: ‘Hieàn giaû du haønh xöù naøo?’ Tyø-kheo aáy ñaùp: ‘Toâi soáng taïi thoân ngheøo kia’. Caùc Tyø-kheo nghe xong lieàn nghó: Hieàn giaû naøy laøm vieäc khoù laøm. Lyù do vì sao? Vì Hieàn giaû naøy coù theå soáng taïi thoân ngheøo aáy’. Caùc Tyø-kheo aáy lieàn cuøng cung kính, ñaûnh leã, cuùng döôøng. Nhaân ñoù vò Tyø-kheo aáy ñöôïc lôïi ích, nhö ñöôïc aùo chaên, ñoà aên thöùc uoáng, giöôøng neäm, thuoác thang, ñaày ñuû caùc nhu caàu cho söï soáng. Sau khi ñöôïc lôïi, vò aáy laïi ñaém tröôùc theâm, khoâng thaáy tai hoïa, khoâng theå xaû boû, maëc tình xöû duïng. Tyø-kheo aáy thöïc haønh aùc giôùi, thaønh töïu aùc phaùp, ñöùng saùt bôø meù, trôû thaønh teä maït, huû baïi, khoâng phaûi phaïm haïnh maø töï xöng laø phaïm haïnh, khoâng phaûi Sa-moân maø töï xöng laø Sa-moân. Gioáng nhö Phaïm chí thaáy con soùi roài hoûi: ‘Xin chaøo Soùi! Ngöôi töø ñaâu laïi vaø ñi veà ñaâu?’ Ñaùp: ‘Thöa Phaïm chí, toâi töø suoái saâu naøy ñeán suoái saâu khaùc, töø buïi raäm naøy ñeán buïi raäm khaùc, töø choán heûo laùnh naøy ñeán choán heûo laùnh khaùc roài ñeán ñaây. Nay toâi muoán aên thòt voi cheát, thòt ngöïa cheát, thòt traâu cheát, thòt ngöôøi cheát. Giôø toâi muoán ñi nhöng chæ sôï

loaøi ngöôøi’. Ta noùi Tyø-kheo aáy laïi cuõng nhö vaäy. Cho neân Tyø-kheo chôù soáng nhö con soùi, chôù neân nöông theo phi phaùp ñeå baûo toàn maïng soáng. Haõy tònh hoùa thaân haønh, tònh hoùa khaåu haønh vaø yù haønh, an truù nôi voâ söï, mang y phaán taûo, thöôøng haønh khaát thöïc, thöù lôùp khaát thöïc, thöôøng haønh thieåu duïc tri tuùc, öa soáng vieãn ly maø tu taäp tinh caàn, truï laäp chaùnh nieäm chaùnh trí, chaùnh ñònh, chaùnh tueä, thöôøng phaûi vieãn ly. Neân tu hoïc nhö vaäy. “Luùc chim quaï maéng vaøo maët Phaïm chí roài boû ñi; Ta noùi ví duï aáy coù nghóa theá naøo? Giaû söû coù Tyø-kheo naøo nöông nôi voâ söï xöù ngheøo naøn maø an cö toïa haï. Neáu Tyø-kheo aáy bieát trong thoân aáp vaø thaønh quaùch coù nhieàu baäc trí tueä tinh taán phaïm haïnh thì lieàn traùnh ñi. Neáu bieát trong thoân aáp vaø thaønh quaùch khoâng coù baäc trí tueä, tinh taán phaïm haïnh naøo thì ñeán ôû hai, ba thaùng. Caùc Tyø-kheo khaùc thaáy, lieàn hoûi: ‘Hieàn giaû toïa haï nôi naøo?’ Ñaùp raèng: ‘Chö Hieàn, hieän giôø toâi nöông nôi voâ söï xöù ngheøo naøn kia maø an cö toïa haï. Toâi khoâng gioáng nhö boïn ngu si kia, laøm saún giöôøng choõng, roài soáng trong ñoù vôùi naêm söï ñaày ñuû12, buoåi saùng roài buoåi chieàu, buoåi chieàu roài buoåi saùng, mieäng chaïy theo vò, vò troâi theo mieäng, caàu roài laïi caàu, xin roài laïi xin’. Luùc caùc Tyø-kheo nghe xong, lieàn nghó: “Hieàn giaû naøy

laøm nhöõng vieäc khoù laøm. Lyù do vì sao? Hieàn giaû naøy coù theå nöông nôi voâ söï xöù ngheøo naøn kia maø an cö toïa haï'. Caùc Tyø-kheo aáy lieàn cuøng cung kính, leã baùi, cuùng döôøng. Nhaân ñoù vò Tyø-kheo aáy ñöôïc lôïi, nhö ñöôïc aùo chaên, ñoà aên thöùc uoáng, giöôøng neäm thuoác thang, ñaày ñuû caùc nhu caàu caàn cho söï soáng. Sau khi ñöôïc lôïi, vò Tyø-kheo aáy laïi ñaém tröôùc söï xuùc chaïm meàm maïi, khoâng thaáy tai hoïa, khoâng theå xaû boû, maëc tình söû duïng. Tyø-kheo aáy thöïc haønh aùc giôùi, thaønh töïu aùc phaùp, ñöùng saùt bôø meù, trôû thaønh teä maït huû baïi, khoâng phaûi phaïm haïnh maø töï xöng laø phaïm haïnh, khoâng phaûi Sa-moân maø töï xöng laø Sa-moân. Gioáng nhö Phaïm chí thaáy chim quaï roài hoûi: 'Xin chaøo Quaï! Ngöôi töø ñaâu ñeán vaø muoán ñi veà ñaâu?' Ñaùp: 'Naøy Phaïm chí, oâng laø keû traùn cöùng, cuoàng si, laøm sao hoûi toâi raèng: 'Ngöôi töø ñaâu laïi vaø muoán ñi veà ñaâu?'.' Ta noùi Tyø-kheo aáy laïi cuõng nhö vaäy. Cho neân Tyø-kheo chôù soáng nhö con quaï, chôù nöông theo phi phaùp ñeå baûo toàn söï soáng. Haõy tònh hoùa thaân haønh, tònh hoùa khaåu haønh vaø yù haønh, an truù nôi voâ söï, mang y phaán taûo, thöôøng haønh khaát thöïc, thöù lôùp khaát thöïc, thieåu duïc tri tuùc, öa soáng vieãn ly maø tu taäp tinh caàn, truù laäp chaùnh nieäm, chaùnh trí, chaùnh ñònh, chaùnh tueä, thöôøng vieãn ly. Neân hoïc nhö theá. "Con ñöôøi öôi kia noùi chuyeän vôùi Phaïm chí roài boû ñi, Ta noùi ví duï aáy coù nghóa theá naøo? Giaû söû coù Tyø-kheo nöông vaøo thoân aáp maø soáng. Vaøo buoåi saùng sôùm, Tyø-kheo aáy mang y caàm baùt vaøo thoân khaát thöïc, kheùo thuû hoä thaân, gìn giöõ caùc caên, vöõng vaøng chaùnh nieäm. Töø thoân aáp khaát thöïc roài, aên xong. Sau khi thu xeáp y baùt, röûa tay chaân xong vaét Ni- sö-ñaøn leân vai, ñi ñeán nôi voâ söï, hoaëc ñeán döôùi goác caây, hoaëc vaøo nhaø troáng, traûi Ni-sö- ñaøn maø ngoài kieát giaø, chaùnh thaân, chaùnh nguyeän, chuyeân nieäm höôùng noäi, ñoaïn töø tham lam, muoán cho mình ñöôïc taâm khoâng naõo haïi; thaáy cuûa caûi vaø vaät duïng sinh toàn cuûa ngöôøi khaùc khoâng moùng khôûi taâm tham lam mong seõ ñöôïc veà mình. Ñoái vôùi taâm tham lam vò aáy ñaõ tònh töø. Cuõng vaäy, ñoái vôùi saân nhueá, thuøy mieân, traïo hoái, ñoaïn nghi, ñoä hoaëc, ôû trong thieän phaùp khoâng coøn do döï. Ñoái vôùi taâm nghi hoaëc, vò aáy ñaõ tònh töø. Vò aáy ñaõ tònh töø naêm trieàn caùi naøy, chuùng laøm cho taâm oâ ueá, trí yeáu keùm; ly duïc, ly phaùp aùc baát thieän, cho ñeán, chöùng ñaéc quaû thieàn thöù tö, thaønh töïu vaø an truï. Vò aáy chöùng ñaéc ñònh taâm nhö vaäy, thanh tònh khoâng ueá, khoâng phieàn, nhu nhuyeán, baát ñoäng, höôùng ñeán chöùng ngoä laäu taän trí thoâng, roài vò aáy lieàn bieát nhö thaät raèng: 'Ñaây laø khoå, ñaây laø khoå taäp, ñaây laø khoå dieät vaø

12. Naêm söï, tham chieáu No.125 (51.3) Taêng Nhaát 49, Ñaïi 2, tr.817b: 1. Löôøi bieáng, 2. Nguû nhieàu, 3. Taâm loaïn, 4. Caùc caên baát ñònh, 5. Thích ôû chôï hôn choã vaéng veû.

ñaây laø khoå dieät ñaïo'. Bieát nhö thaät raèng: 'Ñaây laø laäu, ñaây laø laäu taäp, ñaây laø laäu dieät vaø ñaây laø laäu dieät ñaïo'. Sau khi ñaõ bieát nhö vaäy, ñaõ thaáy nhö vaäy, taâm giaûi thoaùt duïc laäu, taâm giaûi thoaùt höõu laäu, taâm giaûi thoaùt voâ minh laäu. Sau khi giaûi thoaùt, bieát nhö thaät raèng: 'Söï sanh ñaõ döùt, phaïm

haïnh ñaõ vöõng, vieäc caàn laøm ñaõ laøm xong, khoâng coøn taùi sanh nöõa'. Gioáng nhö Phaïm chí thaáy ñöôøi öôi roài hoûi: 'Xin chaøo Ñöôøi öôi! Ngöôi töø ñaâu laïi vaø ñi veà ñaâu?' Ñaùp: 'Thöa Phaïm chí, toâi töø vöôøn naøy ñeán vöôøn khaùc, töø ñeàn mieáu naøy ñeán ñeàn mieáu khaùc, töø röøng naøy ñeán röøng khaùc, uoáng nöôùc suoái trong, aên traùi caây toát. Nay toâi muoán ñi, chaúng sôï loaøi ngöôøi'. Ta noùi Tyø-kheo kia laïi cuõng nhö vaäy. Cho neân Tyø-kheo chôù soáng nhö loaøi raùi caù, chôù soáng nhö chim cöùu-moä, chôù soáng nhö keân keân, chôù soáng nhö chim aên baõ, chôù soáng nhö con soùi, chôù soáng nhö quaï, maø neân soáng nhö ñöôøi öôi. Lyù do vì sao? Bôûi vì baäc Voâ tröôùc chaân nhaân trong theá gian gioáng nhö ñöôøi öôi. Phaät thuyeát nhö vaäy. Caùc Tyø-kheo sau khi nghe Phaät thuyeát, hoan hyû phuïng haønh.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.